

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 331/04

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť K. P., bytom Ž., zastúpenej advokátkou JUDr. T. P., Ž., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 98/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. P. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. K. P. (ďalej len „sťažovateľka“), bytom Ž., v sťažnosti doručenej Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. septembra 2004 tvrdí, že postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 98/02 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Okrem vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a príkazu, aby okresný súd konal bez zbytočných prietáhov, požaduje priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk a úhradu trov konania.

V dôvodoch sťažnosti sťažovateľka uviedla:

„(...) 1/ Predmetom konania pred okresným súdom je žaloba o ochranu osobnosti. Vec nie je právne a fakticky zložitá.

2/ Správanie sťažovateľky žiadnym spôsobom nevytvorilo situáciu, ktorá by odôvodňovala zbytočné prietahy v postupe konajúceho súdu. Sťažovateľka na výzvu súdu neodkladne zaplatila súdny poplatok a zbytočné prietahy neboli vyvolané ani návrhom sťažovateľky na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti zo dňa 02. 05. 2002, pretože ide o vybavenie jednoduchého procesného úkonu, ktorý nie je právne zložitý.

3/ Sťažovateľka zastáva názor, že samotným postupom okresného súdu došlo k porušeniu označeného základného práva a to v dôsledku jeho nesprávnej činnosti a zároveň nečinnosti bez existencie akejkoľvek zákonnej prekážky.

Nesprávny úradný postup samotného okresného súdu sťažovateľka vidí v tom, že súd predložil spis dňa 30. 07. 2002 NS SR bez toho, aby doručil návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti žalovaným stranám. Takto vznikol zbytočný prietah od 28. 05. 2002 kedy vec napadla Okresnému súdu v Nitre do 10. 09. 2002 kedy Najvyšší súd SR vrátil spis prvostupňovému súdu ako predčasne predložený. Ďalší zbytočný prietah vznikol ďalším nesprávnym postupom súdu v tom, keď súd po doručení návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti žalovaným, zbytočne čakal a urgoval vyjadrenie k návrhu žalovaného v I. rade. Podľa názoru sťažovateľky vyjadrenie žalovaných k návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti je právom účastníka, ale nie jeho povinnosťou, naviac v danom prípade išlo o návrh len procesného charakteru a nie o návrh, ktorý by obsahoval aj riešenie hmotného práva. Podľa názoru sťažovateľky potom za zbytočný prietah možno považovať obdobie od času kedy uplynula lehota na vyjadrenie žalovaných k návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti až do 14. 01. 2003, kedy súd predložil spis NS SR. (...)

Podľa názoru sťažovateľky tento nesprávny postup konajúceho súdu v čase od 28. 05. 2002 do 14. 01. 2003 spôsobil prietahy v dĺžke najmenej 6 mesiacov.

Významný zbytočný prietah je spôsobený nečinnosťou súdu odo dňa zaplatenia súdneho poplatku, teda od 17. 04. 2003 až ku dňu spracovania sťažnosti. Súd je absolútne nečinný jeden rok, päť mesiacov a sedem dní.

Celkove zbytočné prietahy spôsobené tak nesprávnym postupom súdu ako i absolútnou nečinnosťou súdu predstavujú obdobie jeden rok, jedenásť mesiacov a sedem dní. (...)

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch, pričom v predmetnom konaní sa na jeho doterajšom trvaní podieľa podľa vlastných tvrdení a pripojených listín podstatným spôsobom aj sama sťažovateľka.

3. Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľky na ochranu pred konaním okresného súdu, ktorým sú spôsobované zbytočné prietahy a je porušované základné právo na súdnu ochranu okresným súdom v spore o ochranu osobnosti, ktorý začal pred Okresným súdom Žilina 29. októbra 2001 a pokračoval príkazom veci okresnému súdu 26. marca 2002. Takýto druh civilného procesu, akým je sporové konanie, kladie zvýšené nároky na účastníkov konania, najmä na navrhovateľa. Preto každé spomalenie postupu súdu v dôsledku úkonov alebo opomenutia účastníka v spore sa musí pričítať na vrub tomu účastníkovi, ktorý hoci aj z objektívnych dôvodov spôsobil takéto spomalenie postupu súdu.

V tejto spojitosti ústavný súd uvádza, že z obsahu sťažnosti, pripojených súdnych rozhodnutí a ďalších listín vyplýva, že konanie o ochranu osobnosti sťažovateľky síce začalo 29. októbra 2001, ale vzhľadom na okolnosti prípadu (otec sťažovateľky je sudca Okresného súdu Žilina) sa vec z dôvodu vhodnej delegácie prikázala okresnému súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2002 sp. zn. Nc 47/02). Potom sťažovateľka 3. mája navrhla vhodnú delegáciu, ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 26. februára 2003 sp. zn. Ndc 53/03 nevyhovel. Sťažovateľka až po tomto rozhodnutí na základe výzvy okresného súdu zaplatila súdny poplatok za podanie

návrhu na začatie konania, ktorý bol splatný podaním tohto návrhu, t. j. už 29. októbra 2001.

Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že z jeho stabilizovanej judikatúry vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 48/03, I. ÚS 154/03).

Postup okresného súdu v posudzovanom prípade napriek tomu, že návrh na začatie konania bol podaný 29. októbra 2001 na Okresnom súde Žilina, nemožno po vrátení veci z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 12. marca 2003 a po uplynutí roku a pol od tohto dátumu do podania s'ťažnosti ústavnému súdu (28. septembra 2004), počas ktorého sa vykonali prípravné úkony vo veci samej, považovať za taký postup, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy v konaní“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

4. Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku uznesenia.